Lietas arhīva Nr. K30-1161-18/36
ECLI:LV:RVPT:2018:0306.11092167516.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2018.gada 6.martā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Apse
ar sekretāri J.Latkovsku,
piedaloties prokurorei G.Belihai,
zvērinātam advokātam A.Krievam,
izskatīja atklātā tiesas sēdē krimināllietu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas. Tiesa

konstatēja:

/pers. A/ izdarīja krāpšanu nelielā apmērā, proti:

2016.gada 14.decembrī plkst.21.50 /pers. A/ izmantoja taksometra vadītāja /pers. B/ pakalpojumu, lai nokļūtu uz adresi /adrese/. Rīgā, pēc kā, mantkārīgu tieksmju vadīts, nolūkā izdarīt krāpšanu nelielā apmērā, taksometrā /TL marka/, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, pie adreses /adrese/, tīši un ar viltu, labi zinot, ka viņam esošā naudas zīme ir suvenīrs, norēķinājās par braucienu ar suvenīra naudas zīmi ar nominālvērtību 100.-EUR, maldinot /pers. B/ par to, ka naudas zīme ir īsta, kā rezultātā /pers. B/, būdams pārliecināts, ka ir saņēmis īstu naudu, izdeva atlikumu 70 EUR. Tādējādi /pers. A/ izdarīja krāpšanu nelielā apmērā, iegūstot ar viltu /pers. B/ mantu - naudas līdzekļus 70 EUR un, izmantojot pakalpojumu 5 EUR vērtībā, par to nesamaksājot, attiecīgi nodarot /pers. B/ materiālo zaudējumu 75 EUR vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja mazāk smagu noziegumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

2017.gada 2.janvārī tiesā saņemta krimināllieta Nr.11092167516 /pers. A/ apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta otrās daļas.

Apsūdzētajam kriminālprocesā piemēts drošības līdzeklis – dzīvesvietas maiņas paziņošana.

No Vienotās migrācijas informācijas sistēmas izdrukas redzams, ka /pers. A/ šobrīd nav deklarētas dzīvesvietas, norādīts - Rīga.

Pārbaudot Sodu reģistra izdruku konstatēts, ka /pers. A/ atrodas meklēšanā.

2017.gada 22.septembrī tiesā saņemta vēstule no Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kriminālpolicijas pārvaldes par /pers. A/ meklēšanas rezultātiem par to, ka viņa atrašanās vieta nav zināma, noskaidrots, ka /pers. A/ izvairās no tiesībsargājošām iestādēm Latvijas teritorijā, ir izbraucis no Latvijas uz Čehiju Prāgu (precīza adrese nav zināma) (lietas 75.lapa).

Uz tiesas sēdi apsūdzētais /pers. A/ atkārtoti neieradās, par neierašanās iemesliem tiesu neinformēja un tiesas sēdi atlikt nelūdza.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 464.pantu krimināllietu par kriminālpārkāpumu un mazāk smagu noziegumu tiesa var iztiesāt bez apsūdzētā piedalīšanās, ja apsūdzētais atkārtoti bez attaisnojoša iemesla neierodas uz tiesas sēdi vai ir iesniedzis tiesai lūgumu par krimināllietas iztiesāšanu bez viņa piedalīšanās. Krimināllietu tiesa var iztiesāt, ja tiesas sēdē piedalās aizstāvis.

Kriminālprocesa likuma 465.panta pirmās daļas 2.punkts nosaka, ka krimināllietu tiesa var iztiesāt apsūdzētā prombūtnē (in absentia), ja apsūdzētais atrodas ārvalstī un viņa ierašanos tiesā nav iespējams nodrošināt.

Ņemot vērā iepriekš minēto tiesa uzskata, ka krimināllietu var izskatīt apsūdzētā prombūtnē (in absentia) bez apsūdzētā /pers. A/ piedalīšanās, jo apsūdzētais atkārtoti neieradās uz tiesas sēdi, apsūdzētais atrodas ārvalstī un viņa ierašanos tiesā nav iespējams nodrošināt.

Izskatot lietu pēc būtības, tiesa atzīst, ka /pers. A/ vaina noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, pilnībā pierādīta ar tiesas izmeklēšanā pārbaudītiem un zemāk norādītiem pierādījumiem.

Ar cietušā /pers. B/ iesniegumu (lietas 1.lapa) un liecībām, kuras viņš sniedzis pirmstiesas izmeklēšanas laikā, ka 2016.gada 14.decembrī, vadot savu darba taksometru /TL marka/, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, uzņēmis pasažieri, kurš nosaucis adresi /adrese/. Vīrietis bijis manāmi iedzēris, teicis, ka tur ilgi neaizkavēsies, vienojušies par summu EUR 5. Kad atbraukuši norādītajā adresē, vīrieša rokās atradušās sagatavotas liela nomināla banknotes (500 un 100). Vīrietis no naudas zīmēm izvilcis 100 EUR banknoti, izdevis viņam 70 EUR. Persona paskaidrojusi, ka būs 10 minūtes jāpagaida, tad braukšot tālāk, aizgājis uz blakus māju, kad vīrietis pēc 15 minūtēm nav atgriezies, nolēmis apskatīt

100 EUR banknoti, iekritis acīs uzraksts krievu valodā un sapratis, ka ir apkrāpts. TV-NET izlasījis ka kādā citā taksometrā kāda persona arī mēģinājusi norēķināties ar suvenīra 100 EUR banknoti, nolēmis griezties policijā (lietas 2-4.lapa).

Cietušais lietā pieteicis kaitējuma kompensāciju kaitējuma EUR 75 par mantisko zaudējumu un EUR 100 morālo (lietas 4.lapa).

Bez cietušā liecībām apsūdzētā vaina ir pierādīta ar pārējiem valsts apsūdzības norādītiem un tiesas sēdē pārbaudītiem pierādījumiem:

ar ziņām par faktiem, kas fiksēti Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Ziemeļu iecirkņa Kriminālpolicijas nodaļas inspektora N.Zīles ziņojumā (lietas 8.lapa);

ar ziņām par faktiem, kas fiksēti apskates protokolā un tam pievienotajās fotogrāfiju izdrukās (lietas 11.-14.lapa);

ar ziņām par faktiem, kas fiksētas Latvijas Bankas sniegtajā kompetentās iestādes atzinumā par naudas zīmju autentiskumu Nr.05-10/2016/1089 (lietas 16.-17.lapa);

ar lietisko pierādījumu - 100,-EUR suvenīra banknoti, kas ievietota Latvijas Bankas Kases un naudas apgrozības pārvaldes Rīgas filiāles viltojumu glabātavas seifā (lietas 17. un 41.lapa);

ar ziņām par faktiem, kas fiksētas /pers. A/ sniegtajās liecībās aizturētā un aizdomās turētā statusā (lietas 27.-29., 34, 35.lapa), pārbaudītām tiesas sēdē Kriminālprocesa 501.panta 4.punkta kārtībā, izriet, ka viņš sevi par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, atzinis pilnībā, liecinājis, ka liecības vēlas sniegt saprotamā krievu valodā bez advokāta klātbūtnes, norādījis, ka dzīvo /adrese/, jo uz Rīgu atbraucis atvaļinājumā, pastāvīgi dzīvo un strādā Prāgā (/adrese/). Sakarā ar notikušo varot paskaidrot, ka pēc šķiršanās ar savu sievu sācis dzert. Dzer jau, apmēram, pusotru mēnesi. Pirms trim mēnešiem bijis Daugavpilī, tirgū nopircis trīs-četrus iepakojumus ar suvenīru naudu, nominālvērtībā 100, 200 un 500 eiro. 2016. gada 14. decembrī arī dzēris, vakarā ap plkst. 22°° bijis Gaujas ielas rajonā, ko tur darījis, un uz kurieni gājis, paskaidrot nevarot, jo jau ilgstoši lietojis alkoholu, apturējis taksometru, iekāpis tajā, palūdzis taksistam aizvest, adresi tagad neatceras, jo tajā dienā bijis gan Purvciemā, gan Mežciema rajonā. Kad taksists atvedis uz norādīto vietu, vajadzējis norēķināties ar viņu par taksi. Tā kā līdzi bijušas agrāk nopirktās suvenīru banknotes ar nominālvērtību 100, 200 un 500 eiro, nolēmis samaksāt taksistam tieši ar tām, iedevis taksistam suvenīru 100 eiro banknoti. No šīs naudas taksists izdevis atlikumu, cik tieši, precīzi neatceras. Taksistam nepateicis, ka dod viņam suvenīru banknoti, nevis īstu. Paņēmis atlikumu un aizgājis. Savu vainu krāpnieciskās darbībās pret taksometra vadītāju, bet konkrēti tajā, ka norēķinājies ar viņu par sniegto pakalpojumu ar suvenīru banknotēm, nevis ar naudu, atzīst pilnībā. Ir gatavs atlīdzināt nodarīto zaudējumu. Izdarīto nožēlo.

Tiesa, izvērtējot pierādījumus to kopumā un savstarpējā saistībā, atzīst, ka iegūtie un pārbaudītie pierādījumi novērš saprātīgas šaubas par /pers. A/ vainu viņam inkriminētajā noziegumā. Apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi un /pers. A/ ir nosakāms sods.

Pārbaudot apsūdzētā personu raksturojošos datus, konstatēts, ka /pers. A/ agrāk nav tiesāts. Izvairās no tiesas, nav sasniedzams, šobrīd citā kriminālprocesā atrodas meklēšanā (lietas 75.lapa).

Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcijā paredzēts brīvības atņemšanas sods uz laiku līdz vienam gadam, vai īslaicīga brīvības atņemšana, vai piespiedu darbs, vai naudas sods.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.pantu apsūdzētais pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas izdarīja mazāk smagu noziegumu.

Nosakot sodu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību, atbildību mīkstinošo un pastiprinošo apstākli.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu apsūdzētā atbildību mīkstinošs apstāklis ir savas vainas vaļsirdīga atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 12.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli atzīstams tas, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts alkohola ietekmē.

No Krimināllikuma 35. un 46.panta jēgas izriet, ka soda mērķis ir panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, un šī mērķa sasniegšanai sodam ir jābūt taisnīgam – atbilstošam nodarījuma smagumam un vainīgā personībai. Nosakot sodu, ir jānovērtē ar likumu aizsargātās intereses apdraudējuma raksturs un radītās sekas, vainīgā personība.

Ņemot vērā noziedzīgā nodarījuma rakturu, radītās sekas, apsūdzētā personību, to, ka apsūdzētais izvairās no tiesas, nav zināma /pers. A/ atrašanās – atrodas meklēšanā, tiesa atzīst, ka sods nosakāms brīvības atņemšanas veidā, piemērojot īslaicīgu brīvības atņemšanu.

Tiesa atzīst, ka nav piemērojami alternatīvie sodi, jo apsūdzētais ir ticis izsludināts meklēšanā, un apsūdzētā atrašanās vieta nav zināma, līdz ar ko viņam būtu neiespējama izciest sodu piespiedu darba veidā.

Savukārt, ņemot vērā to, ka apsūdzētā mantiskais stāvoklis nav zināms, naudas sods nav piemērojams.

Tā kā apsūdzētais šajā kriminālprocesā ir bijis aizturēts, saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda laikā ieskaitāms aizturēšanā pavadītais laiks šajā lietā no 2016.gada 20.decembra līdz 2016.gada 22.decembrim.

Izvērtējot pieteikto kaitējuma kompensācijas pieteikumu, tiesa secina, ka pieteiktā mantiskā kaitējuma kompensācija ir pamatota un apmierināma pilnībā. Tā kā apsūdzētā vaina noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kura rezultātā cietušajiem radies kaitējums, ir pierādīta ar lietā esošajiem pierādījumiem, radītais kaitējums labprātīgi segts nav, no apsūdzētā par labu cietušajiem piedzenama mantiskā kaitējuma kompensācija pieteiktajā apmērā. Savukārt, cietušā pieteiktā morālā kaitējuma kompensācija nosakāma EUR 20, tiesa šādu summu atzīst par samērīgu un taisnīgu krimināltiesisko attiecību noregulējumā.

Apsūdzētajam /pers. A/ aizstāvis zvērināts advokāts A.Krievs kriminālprocesā tika norīkots saskaņā ar

Krimināprocesa likuma 83.panta trešās daļas prasībām, tāpēc, saskaņā ar Krimināprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 2.punktu apsūdzētais ir atbrīvojams no samaksas EUR 185 par aizstāvja palīdzību, un tā tiek segta no valsts līdzekļiem.

Jautājums par lietiskajiem pierādījumiem izlemjams Krimināprocesa likuma 240.panta noteiktajā kārtībā.

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Krimināprocesa likuma 464.pantu, 465.pantu, 511.pantu, 512.pantu, 514.pantu, 520.pantu, 527.pantu, 528.pantu un 529.pantu, tiesa

nosprieda:

/pers. A/ atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 20 (divdesmit) dienām.

Drošības līdzekli – dzīvesvietas maiņas paziņošana - atstāt līdz spriedums stājas likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu soda laikā ieskaitīt aizturēšanā pavadīto laiku no 2016.gada 20.decembra līdz 2016.gada 22.decembrim.

Atbrīvot /pers. A/no samaksas par aizstāvja piedalīšanos tiesas sēdē un segt izdevumus no valsts līdzekļiem.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajam /pers. B/ mantiskā kaitējuma kompensāciju EUR 75 (septiņdesmit pieci euro) un morālā kaitējuma kompensāciju EUR 20 (divdesmit euro).

Lietisko pierādījumu – 100 EUR suvenīra banknoti, kas glabājas Latvijas Bankas Kases un naudas apgrozības pārvaldes Rīgas filiāles viltojumu glabātavas seifā – iznīcināt.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 dienu laikā apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijai sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts un pieejams 2018.gada 6.martā.

Tiesnese I.Apse